

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Kuchynkou v právní věci **žalobkyně: L.K., zastoupené JUDr. Josefem Soukupem, advokátem AK se sídlem Otakarova 5, Praha 4, proti žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje, se sídlem Škroupova 18, Plzeň**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne **1.8.2011, čj. DSH/10235/11**,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobou předanou k poštovní přepravě dne 2.9.2011 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 1.8.2011, čj. DSH/10235/11, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení a novému rozhodnutí.

Napadeným rozhodnutím Krajský úřad Plzeňského kraje změnil uloženou pokutu z výše 3.000,- Kč na výši 2.500,- Kč a ve zbytku potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Klatovy ze dne 28.4.2011, čj. OD/4769/11/On, jímž se žalobkyně uznává vinnou ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o přestupcích, jehož skutková podstata byla naplněna porušením ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, když dne 7.2.2011 v 08.48 hod. řídila motorové vozidlo tov. zn. Opel Astra Caravan, SPZ: ..., v obci Kocourov, kde pomocí přístroje MicroDigiCam LTI v úseku, kde je limit stanoven 50 km/hod, jí byla naměřena rychlost jízdy 74 km/hod., po odečtení tolerance 71 km/hod. Za tento přestupek byla žalobkyni uložena pokuta původně ve výši 3.000,- Kč, po změně prvoinstančního rozhodnutí ve výši 2.500,- Kč.

Přestupky jsou upraveny zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o přestupcích*“).

Není-li v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o přestupcích zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*správní řád*“ nebo „*spr. ř.*“).

Provoz na pozemních komunikacích je upraven zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o silničním provozu*“).

V žalobě jsou žalobní body uplatněny sub *VII.* až *XIII.* Žalovaný správní orgán se k žalobě vyjádřil dne 16.11.2011 pod čj. DSH/15093/11.

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*s.ř.s.*“).

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 76 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žaloba nebyla shledána důvodnou.

Podle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o přestupcích, ve znění účinném do 31.7.2011, se přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 20 km.h-1 a více nebo mimo obec o 30 km.h-1 a více.

Ve věcech správního trestání došel Ústavní soud mj. k tomuto zásadnímu závěru: „*Došlo-li ke změně kogentního ustanovení zákona, podle kterého rozhodoval státní orgán, jehož rozhodnutí podléhalo soudnímu přezkumu, tak, že v době, kdy o přezkumu rozhodoval soud, platilo již jiné zákonné ustanovení, které zásadním způsobem změnilo předchozí úpravu, podle níž bylo napadené rozhodnutí vydáno, musí se soud, pro který je rozhodující stav v době vydání rozsudku, s novým zněním zákona vypořádat. Pokud tuto změnu ani nezaznamená a rozhoduje tak, jako by ji ani nevzal na vědomí, jde z jeho strany o projev libovůle, který zakládá porušení Ústavou České republiky zaručených práv účastníka řízení. Takovým postupem je porušen čl. 90 Ústavy České republiky, podle kterého jsou soudy povolány především k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům.*“ (viz náleze ze dne 3.6.2004 sp. zn. II. ÚS 163/03).

K tomu zdejší soud konstatuje, že zákon č. 133/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, s účinností od 1.8.2011 sice v zákoně o přestupcích zrušil stávající ustanovení § 22 tohoto zákona [čl. III bod 1], ale do zákona o silničním provozu vložil nové ustanovení § 125c, podle jehož odst. 1 písm. f) bodu 3 se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla

překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 30 km.h⁻¹ a více [čl. I bod 45].

V důvodové zprávě k návrhu této novely zákona o provozu na pozemních komunikacích se uvádí, že návrh v souladu s přijatou vládní koncepcí reformy správního trestání (usnesení vlády č. 162 ze dne 20. února 2002) promítá nové principy správního trestání do zákona o silničním provozu. Skutkové podstaty přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, které byly dosud obsaženy v zákoně o přestupcích, jsou návrhem začleněny do zákona o silničním provozu. Změny zákona o přestupcích souvisejí s uvedením zákona o silničním provozu do souladu s vládou stanovenými zásadami správního trestání. Dosavadní přestupky na úseky bezpečnosti a plynulosti silničního provozu se vypouštějí z přestupkového zákona a nově se zařazují do zákona o silničním provozu [viz Parlament ČR, Poslanecká sněmovna, VI. volební období, sněmovní tisk 26/0].

Porovnání aktuální právní úpravy s právní úpravou účinnou do 31.7.2011 svědčí zásadně toliko o určitém zpřesnění skutkových podstat výše uvedeného přestupku.

Vzhledem k uvedenému má zdejší soud za to, že v přezkoumávané věci nedošlo k tomu, že v době, kdy o přezkumu rozhoduje soud, by platilo již jiné zákonné ustanovení, které *zásadním způsobem* změnilo předchozí úpravu, podle níž bylo napadené rozhodnutí vydáno.

A nyní už k jednotlivým žalobním bodům.

– 1 –

Žalobkyně sub *VII.* a *IX.* žaloby namítá porušení zákona o přestupcích z hlediska posuzování jeho materiální stránky. Přestupkem není jednání, které má všechny jeho znaky, ale není pro společnost nebezpečné. Lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž zcela jasně vyplývá, že v případě malé společenské nebezpečnosti nemůže jít o přestupek, byť znakově je jednání naplněno. Povinností správního orgánu a tedy žalovaného bylo zabývat se i materiální otázkou přestupku, což se nestalo. Samotné překročení rychlosti není společensky přespříliš nebezpečné, kdy tato okolnost není v napadeném rozhodnutí jakkoli promítnuta a odůvodněna.

K tomu se žalovaný správní orgán vyjádřil tak, že při překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 21 km/hod. se jedná o jednání zcela jednoznačně nebezpečné pro společnost, tedy došlo k naplnění jak formálního, tak i materiálního znaku přestupku a toto jednání žalobkyně je tak zcela jednoznačně přestupkem.

Z napadeného rozhodnutí bylo zjištěno, že odvolací správní orgán v něm k naplnění materiálního znaku přestupku uvedl, že zájem společnosti tkví v daném případě v dodržování nejvyšší dovolené rychlosti v obci, neboť v obcích je častý pohyb chodců, kteří by byli překračováním rychlosti ohroženi na životě a zdraví, neboť řidiči by nebyli schopni na chodce ve vyšších rychlostech dostatečně rychle reagovat. Vzhledem ke skutečnosti, že v případě odvolatelky šlo o překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci po odečtení odchylky měření v hodnotě 3 km/hod. při rychlostech do 100 km/hod., o 21 km/hod., byla naplněna skutková podstata přestupku dle § 22 odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o přestupcích. Odvolací správní

orgán dále uvádí, že v daném případě byla naplněna materiální i formální stránka přestupku, neboť dané jednání je za přestupek výslovně stanoveno v zákoně o přestupcích, přičemž vzhledem ke skutečnosti, že šlo o překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 21 km/hod., nejde o překročení bagatelní, ale velmi výrazné, tedy je zřejmé, že pokud jede řidič obcí takovou rychlostí je jeho jednání jednoznačně nebezpečné pro společnost, neboť za nebezpečné pro společnost lze již považovat překročení nejvyšší dovolené rychlosti o méně než 20 km/hod. (viz přestupek dle § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o přestupcích). Odvolací správní orgán dále uvádí, že byť se správní orgán I stupně naplněním materiálního znaku přímo v rozhodnutí výslovně nezabýval, je však z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé, že správní orgán toto jednání za nebezpečné považoval, tedy jednání odvolatelky posoudil jako přestupek. Správní orgán I. stupně vydal napadené rozhodnutí v souladu se zákonem, neboť je nezpochybnitelné, že dané jednání odvolatelky je společensky nebezpečné a jde o jednání, které je za přestupek stanoveno zákonem o přestupcích.

Materiálním znakem přestupku se zabývá doktrína i soudní praxe.

Recentní literatura se k tomu vyslovila v obecné rovině takto: „*Při zkoumání odpovědnosti za přestupek je správní orgán povinen zjišťovat nejen naplnění formální stránky přestupku, ale i naplnění jeho materiální stránky, vyjádřené v § 2 odst. 1 PřesZ slovy „jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti“.* Můžeme konstatovat, že jednání, které je uvedeno ve skutkových podstatách přestupků, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku. Jestliže však k jednání osoby přistoupí další okolnosti, které znemožní, aby toto jednání porušilo nebo ohrozilo zájem společnosti, k naplnění materiálního znaku přestupku nedojde. Z toho vyplývá, že jednání, které má sice formální znaky přestupku, ale není jím porušen nebo ohrožen zájem společnosti, není přestupkem, a proto nemá společnost důvod je postihovat. Právní nauka pojmenovala tento materiální znak přestupku jako nebezpečnost činu pro společnost.“ [viz Luboš Jemelka – Pavel Vetešík: Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář. 1. vyd. Praha 2010, s. 5-6].

Ve vztahu k překročení rychlosti došel Nejvyšší správní soud k tomuto právnímu názoru: „*Zákon o přestupcích ani jiný právní předpis nestanoví přesnou hranici rychlosti jízdy motorovým vozidlem, jejíž překročení způsobí naplnění materiálního znaku přestupku. Správní orgány jsou povinny zkoumat vždy, když rozhodují, zda určité jednání je přestupkem či nikoliv, také otázku, jestli došlo k naplnění obou znaků přestupku, tj. znaku formálního i znaku materiálního (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.2.2005, čj. 7 As 18/2004-48, dostupný na www.nssoud.cz). Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka. Okolnosti, jež vylučují porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, musí být ovšem posuzovány vždy v každém konkrétním případě a nelze, jak to naznačuje stěžovatel (a z opačného hlediska vlastně i žalobce), vyslovovat žádné paušální závěry o tom, že např. míra společenské nebezpečnosti překročení nejvyšší povolené rychlosti o 2 km/h je natolik mizivá, že nedosahuje intenzity přestupku, zatímco u překročení nejvyšší povolené rychlosti o 10 km/h již*

tomu tak je.“ [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.12.2009, čj. 5 As 104/2008-45, publikovaný pod č. 2011/2010 Sb. NSS].

V návaznosti na to zdejší soud konstatuje, že překročení nejvyšší dovolené rychlosti při řízení vozidla jako takové je jednáním nebezpečným pro společnost. Nelze proto přijmout názor žalobkyně, že samotné překročení rychlosti není společensky přespříliš nebezpečné. V běžně se vyskytujících případech překročení rychlosti je tedy materiální znak přestupku naplněn. Aby bylo znemožněno, aby toto jednání porušilo nebo ohrozilo zájem společnosti, musely by k takovému jednání řidiče vozidla přistoupit další okolnosti, jimiž by podle okolností případu mohly být např. okolnosti blížící se krajní nouzi, mimořádné poměry na pozemní komunikaci či zcela zvláštní poměry řidiče. V přezkoumávané věci žádné výjimečné okolnosti snižující nebezpečnost činu pro společnost nebyly zjištěny (ani namítány), správní orgány proto v předmětném překročení rychlosti poprávu shledaly naplnění materiálního znaku přestupku. Z tohoto důvodu se soud neztotožňuje s názorem žalobkyně o porušení zákona o přestupcích z hlediska posouzení materiální stránky jejího přestupku.

– 2 –

Sub *VIII.* a *X.* žaloby se namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z hlediska stanovení a odůvodnění výše uložené pokuty. Výše uložené pokuty není odůvodněna. Krom spekulativních možností různých vysvětlení je nutno napadené rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné.

K tomu se žalovaný správní orgán vyjádřil tak, že vzhledem k tomu, že sankce uložená správním orgánem I. stupně byla nedostatečně odůvodněná a uložená velmi přísně, přistoupil žalovaný změnou napadeného rozhodnutí k jejímu snížení, přičemž takto uloženou sankci pokuty v odůvodnění svého žalobou napadeného rozhodnutí řádně odůvodnil. Tímto svým postupem tak jednoznačně zhojil vadu rozhodnutí správního orgánu I. stupně spočívající v nedostatečném odůvodnění uložené sankce.

Z napadeného rozhodnutí bylo zjištěno, že odvolací správní orgán v něm k uložené pokutě uvedl, že správní orgán I. stupně ve své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil výši uložené sankce pokuty, když uložil odvolatelce tuto sankci nad spodní hranici sankce stanovené zákonem (uložená sankce pokuty 3.000,- Kč). Odvolací správní orgán dále uvádí, že zákonné rozpětí sankce pokuty za přestupek kladený za vinu odvolatelce je stanoveno v § 22 odst. 8 zákona o přestupcích (sankce pokuty 2.500,- Kč až 5.000,- Kč a sankce zákazu činnosti na dobu od 1 měsíce do 6 měsíců, která se ukládá v případě, pokud došlo k opakování daného přestupku v období po sobě jdoucích 12 měsíců dvakrát či vícekrát, v jiných případech k jejímu uložení nedochází). Vzhledem ke skutečnosti, že odvolací správní orgán shledal, že i sankce pokuty v nižší výši v případě odvolatelky povede k její nápravě a bude pro ni dostatečným poučením do budoucna, přistoupil ke snížení uložené sankce pokuty, čímž došlo ke zhojení vady spočívající v nedostatečném odůvodnění uložené sankce pokuty.

Za této situace má soud oproti žalobkyni za to, že výše uložené pokuty je odůvodněna a že – ostatně i proto, že pokuta byla žalobkyni uložena ve výši její minimální sazby – je napadené rozhodnutí přezkoumatelné.

– 3 –

Žalobkyně sub IX. žaloby uvádí, že v rozporu s § 74 odst. 1 zákona o přestupcích bylo jednáno a rozhodováno v její nepřítomnosti, ač se řádně a s předstihem písemně z nařízeného jednání omluvila. Správní orgán I. stupně omluvu obviněné s odůvodněním, že jde-li o omluvu z důvodu služební cesty, nejde o akceptovatelnou omluvu, neuznal a dne 28.4.2011 ve věci samostatně jednal a rozhodl. Žalobkyně se nejprve omluvila z jednání nařízeného na den 30.3.2011 z důvodu zahraniční dovolené a následně pak z jednání nařízeného na den 28.4.2011 z důvodu služební cesty. Omluva z důvodů pracovních nebyla úřední osobou správního orgánu akceptována, přičemž však v odůvodnění napadeného rozhodnutí více na podporu zaujetí daného stanoviska nebylo více uvedeno. Z daného hlediska je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné a tato absence způsobuje jeho nesprávnost. Závažnost či důvod omluvy je vždy nutno zkoumat individuálně, přičemž je-li akceptována zahraniční dovolená, není důvodu neakceptovat služební cestu. V Plzeňském kraji je vysoká nezaměstnanost, takže zaměstnanci se snaží činit co nejméně absentujících kroků vůči zaměstnavatelům. Měla-li žalobkyně navíc služební cestu na den odpovídající nařízenému jednání, nejde, jak uvedla v odůvodnění napadeného rozhodnutí úřední osoba, o výkon práce v klasickém slova smyslu, nýbrž o výkon práce mimo vlastní místo výkonu práce. V takovém případě je samozřejmě důvodnost omluvy evidentní, neboť výkon práce je nad projednáním přestupku, navíc v rovině několika tisíc korun, kdy nedošlo ani ke škodám na majetku ani na zdraví, či k jejich ohrožení. Proporce mezi zachováním práv žalobkyně a současně omezení narušení jejího soukromého a pracovního života vůči činnosti správního orgánu musí samozřejmě být vždy zachována, a to navíc s upřednostněním soukromoprávních aspektů práv žalobce nad úředními zájmy pracovníků správního orgánu. Správní orgán je povinen šetřit práva a oprávněné zájmy osob, jichž se jeho činnost dotýká, a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. Současně je správní orgán povinen dbát, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Úřední osoba místo aby nařídila jiný termín či si vyžádala potvrzení o služební cestě a tedy odůvodněnosti omluvy, věc bez účasti obviněné projednala a žalovaný daný postup zcela nesprávně potvrdil.

K tomu se žalovaný správní orgán vyjádřil tak, že zastává názor, že zájem žalobkyně i jejího zaměstnavatele či státu ve věci zaměstnanosti je podřízen zájmu společnosti, aby došlo k projednání zjištěných přestupků a v případě shledání viny dané osoby též k jejímu postihu (uložení sankcí). Žalobkyně byla k nařízenému ústnímu jednání konanému dne 28.4.2011 předvolána s cca třítydenním předstihem, tedy měla dostatek času svého zaměstnavatele na předvolání na inkriminovaný termín vyrozumět. Ohledně námitek žalobkyně týkající se odkazu žalovaného na judikaturu Nejvyššího správního soudu žalovaný uvádí, že v daném případě odkazoval na rozsudky čj. 6 As 50/2003-41 a 7 As 9/2009-66, které se přímo zabývají náležitostmi omluv z ústního jednání, tedy jsou pro posouzení omluvy odvolatelky z ústního jednání dobrým vodítkem. K porušení procesních práv žalobkyně v řízení o přestupku nedošlo a správní orgán I. stupně byl v souladu se zákonem oprávněn věc přestupku žalobkyně projednat v její nepřítomnosti.

Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání [*věta první*] a v nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat

jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu [věta druhá].

Ustanovení § 74 odst. 1 věty první zákona o přestupcích stanovuje, že o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání, ustanovení § 74 odst. 1 věty druhé téhož zákona pak upravuje podmínky, za nichž lze věc projednat v nepřítomnosti obviněného z přestupku.

Ohledně uvedených podmínek došel Nejvyšší správní soud zejména k těmto závěrům: „Omluvu z ústního projednání přestupku (§ 74 odst. 1 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je nutno hodnotit i s ohledem na § 4 odst. 1 správního řádu, použitého ve spojení s § 51 zákona o přestupcích. Pokud obviněný z přestupku opakovaně tvrdí, že ve dny, na které bylo stanoveno ústní jednání, nebyl na území České republiky, a přitom se vůbec nepokusil se správním orgánem sjednat termín ústního jednání na dobu před jeho odjezdem, nejedná se o náležitou omluvu, ale o účelové vyhýbání se ústnímu projednání přestupku.“ [rozsudek ze dne 22.11.2004 č.j. 6 As 50/2003-41, publikovaný na www.nssoud.cz], „Za vadu řízení by bylo třeba považovat stav, pokud by věc byla projednána v nepřítomnosti obviněného z přestupku, který se sice nedostavil bez náležité omluvy, ale byla by zde existence důležitého důvodu. Z hlediska povinnosti součinnosti obviněného z přestupku však musí správní orgán i při existenci důležitého důvodu vyhodnotit též závažnost skutečnosti, pro kterou mu obviněný z přestupku nedoručil náležitou omluvu. Na druhou stranu náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod, provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Proto i důvod, který může být dostatečný pro přeložení prvního ústního jednání, již nemusí být dostatečný i pro jeho další přeložení.“ [rozsudek ze dne 13.9.2007 č.j. 7 As 34/2007-56, publikovaný na www.nssoud.cz] a „Důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá jakákoli obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.“ [rozsudek ze dne 14.5.2009 č.j. 7 As 28/2009-99, publikovaný na www.nssoud.cz].

Ze správních spisů bylo zjištěno, že dne 2.3.2011 pod č.j. OD/2268/11/ON Městský úřad Klatovy předvolal žalobkyni k ústnímu jednání ve věci podezření ze spáchání přestupku na den 30.3.2011. Tato předvolánka byla žalobkyni doručena dne 7.3.2011. Podáním předaným k poštovní přepravě dne 22.3.2011 a došlým správnímu orgánu dne 23.3.2011 žalobkyně omluvila svou neúčast na jednání dne 30.3.2011 s ohledem na skutečnost, že je v daném termínu na dlouhodobě plánované dovolené mimo republiku. Dne 25.3.2011 pod č.j. OD/3377/11/On Městský úřad Klatovy předvolal žalobkyni k ústnímu jednání ve věci podezření ze spáchání přestupku na den 28.4.2011. Tato předvolánka byla žalobkyni doručena dne 4.4.2011. Podáním předaným k poštovní přepravě dne 22.4.2011 a došlým správnímu orgánu dne 26.4.2011 žalobkyně omluvila svou neúčast na jednání dne 28.4.2011 s ohledem na skutečnost, že je v daném termínu na služební cestě. Tuto omluvu správní orgán I. stupně neakceptoval, ústní jednání bylo konáno v nepřítomnosti obviněné.

Z napadeného rozhodnutí bylo zjištěno, že odvolací správní orgán v něm k projednání věci v nepřítomnosti obviněné uvedl, že odvolatelka byla řádně a s předstihem k ústnímu jednání na den 28.4.2011 předvolána (předvolání k ústnímu jednání doručeno dne 4.4.2011), přičemž svou omluvu z nařízeného ústního jednání zaslala správnímu orgánu toliko až dne 22.4.2011, přičemž tato omluva byla správnímu orgánu I. stupně doručena dne 26.4.2011 s odůvodněním, že v den nařízeného ústního jednání bude odvolatelka na služební cestě. Odvolatelka tuto svou omluvu z pracovních důvodů nikterak nedoložila např. potvrzením zaměstnavatele o nemožnosti danou služební cestu přeložit na jiný termín spolu s potvrzením o vyslání zaměstnance na služební cestu s uvedením data a místa jejího konání. Vzhledem k tomu nebylo prokázáno, že byla odvolatelka na nějakou služební cestu neodkladného charakteru vyslána zaměstnavatelem, tedy bylo vzato v úvahu, že se jednalo o běžný výkon práce odvolatelky, který není důležitým důvodem pro omluvu z nařízeného ústního jednání. Dále je zřejmé, že pokud odvolatelka o nařízeném termínu ústního jednání věděla již ode dne 4.4.2011, mohla toto předem oznámit v případě plánované služební cesty zaměstnavateli, neboť jednání o přestupku je svou povahou nadřizováno zájmu odvolatelky či jejího zaměstnavatele, neboť zájem společnosti tkví v projednání daného přestupku. Ohledně specifikace důležitých důvodů pro omluvu z ústního jednání zdejší odvolací správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.11.2004, čj. 6 As 50/2003-41, ze kterého vyplývá, že hodnocení toho, zda se v daném případě jedná o náležitou omluvu resp. důležitý důvod, provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení, kdy i důvod, který mohl být jako dostatečný vnímán při přeložení prvního ústního jednání, nemusí být jako dostatečný vnímán při dalším přeložení. Jde o ustálený názor prezentovaný senáty Nejvyššího správního soudu. Odvolací správní orgán tedy uvádí, že pokud v rámci své správní úvahy správní orgán I. stupně uznal v případě prvního přeložení ústního jednání omluvu z dlouhodobě plánované zahraniční dovolené jako řádnou, pak to neznamená, že při přeložení druhého ústního jednání nebude mít větší nároky na doložení důležitosti důvodu, což mělo za následek neakceptaci omluvy z důvodu odvolatelkou tvrzené služební cesty. Odvolací správní orgán v daném případě tedy zastává shodný názor jako správní orgán I. stupně, kdy shledal omluvu z ústního jednání nařízeného na den 28.4.2011 jako omluvu bez existence důležitosti důvodu, tedy omluvu nikoli řádnou. Odvolací správní orgán dále uvádí, že byť se správní orgán I. stupně důvody pro neakceptaci omluvy z nařízeného ústního jednání na den 28.4.2011 nezabýval v napadeném rozhodnutí, byla odvolatelka s těmito důvody řádně obeznámena na základě sdělení správního orgánu I. stupně ze dne 26.4.2011 (sdělení datováno v den, kdy správní orgán I. stupně obdržel omluvu odvolatelky z předmětného ústního jednání), které jí bylo doručeno dne 9.5.2011, tedy v též den, kdy jí bylo doručeno napadené rozhodnutí. Odvolací správní orgán dále uvádí, že byť by považoval v daném případě za vhodnější postup vypořádat se s důvody neakceptace omluvy přímo v napadeném rozhodnutí, neboť v době vypravení sdělení o neakceptaci omluvy odvolatelky bylo de facto nemožné toto sdělení odvolatelce doručit před termínem nařízeného ústního jednání, postup správního orgánu I. stupně nebyl v rozporu se zákonem a odvolatelka tímto postupem nebyla krácena na jejích procesních právech. Ohledně námitek odvolatelky týkajících se tvrzení, že vzhledem k nezaměstnanosti v kraji se snaží co nejméně absentovat v zaměstnání (tedy docházet např. na úřady v době pracovní doby), odvolací správní orgán uvádí, že zájem společnosti tkví v projednání spáchaného přestupku, tedy nelze nadřazovat osobní či pracovní důvody tomuto společenskému zájmu. Odvolací správní orgán k námitce odvolatelky týkající se toho, že výkon práce mimo vlastní místo výkonu práce (služební cesta)

je evidentně důvod pro omluvu, který je nadřazen projednání přestupku vzhledem k finančnímu následku (v rádech tisíců korun), uvádí, že je irelevantní, zda zaměstnavateli odvolatelky případným neuskutečněním služební cesty odvolatelkou mohla vzniknout škoda, neboť pokud by odvolatelka na skutečnost, že je na daný termín předvolána zaměstnavatele upozornila (předvolání bylo doručeno dne 4.4.2011), mohlo dojít k případné realizaci tvrzené služební cesty v jiném termínu.

K tomuto žalobnímu bodu soud konstatuje, že obviněný z přestupku má právo na projednání věci ve své přítomnosti a správní orgán je tudíž povinen jej k ústnímu jednání řádně předvolat; k uplatnění tohoto práva a splnění této povinnosti je však nezbytná vzájemná součinnost (spolupráce) správních orgánů a obviněných z přestupku.

V daném případě se žalobkyně z ústního jednání nařízeného na 30.3.2011 omluvila z důvodu dlouhodobě plánované dovolené mimo republiku a z ústního jednání nařízeného na 28.4.2011 se omluvila z důvodu služební cesty. Omluva z ústního jednání nařízeného na 28.4.2011 byla tedy omluvou opakovanou; správní orgán ji proto byl v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu oprávněn posoudit striktněji než tu předchozí. I soud má za to, že omluva, že „jsem v daném termínu na služební cestě“, je nedostatečná. Z omluvy nijak neplyne, že žalobkyně nemohla být na služební cestu vyslána v jiném termínu a/nebo že na služební cestu nemohl být vyslán jiný zaměstnanec. Omluva také není nikterak doložena. Správní orgán I. stupně žalobkyni sdělil, že taková omluva není akceptovatelná a že bude postupováno v souladu s § 74 zákona o přestupcích. Bylo tudíž ne na úřední osobě, nýbrž na obviněné z přestupku, aby eventuální nepříznivé následky projednání věci v její nepřítomnosti odvrátila: mohla omluvu řádně doložit a požádat o jiný termín ústního jednání, mohla na stávající termín ústního jednání vyslat svého zástupce, mohla požádat o umožnění vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí po ústním jednání, ale před vydáním rozhodnutí apod. Nic z toho však žalobkyně neudělala.

Soud má ve shodě se správními orgány za to, že u opakované omluvy žalobkyně absentuje důležitý důvod. Rovněž podle názoru soudu zde tedy byly podmínky k projednání věci v nepřítomnosti obviněné z přestupku.

Soud zcela souhlasí s žalobkyní, že závažnost či důvod omluvy je vždy nutno zkoumat individuálně, nesdílí však názor, že je-li akceptována zahraniční dovolená, není důvodu neakceptovat služební cestu. Jestliže u opakované omluvy absentoval důležitý důvod, není tu prostor pro komparace typu, zda výkon práce je nad projednáním přestupku či zda je nutno upřednostňovat soukromoprávní aspekty práv žalobkyně nad úředními zájmy pracovníků správního orgánu. Úspěšnými aspekty žalobního bodu nemohou být ani pouhé citace některých základních zásad činnosti správních orgánů (§ 2 odst. 3 a 4 spr. ř.). Napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu je podle názoru soudu i z hlediska aplikace ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích plně nepřezkoumatelné.

V podrobnostech se odkazuje i na vyjádření žalovaného správního orgánu k žalobě, jakož i na rozhodnutí odvolacího správního orgánu a rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které mu předcházelo.

V daném případě byla žalobkyně k ústnímu jednání řádně předvolána, ale bez důležitého důvodu se k němu nedostavila. Vzhledem k tomu bylo možno věc projednat v nepřítomnosti obviněné z přestupku. Žalobní bod namítající porušení ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích tudíž nemohl být soudem shledán důvodným.

– 4 –

Sub IX. žaloby se namítá, že úřední osoba podílející se na výkonu pravomoci správního orgánu již tím, že nevyhověla druhé omluvě žalobkyni, sama sebe pasovala do role osoby podjaté, do role úřední osoby, jež měla na výsledku řízení takový zájem, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti. Tím je dle § 14 spr. ř. vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. A pokud bylo prvostupňové rozhodnutí správního orgánu vydáno osobou, jež je vyloučena ze všech úkonů, žalobou napadené rozhodnutí je taktéž nezákonné, pokud rozhodnutí I. stupně fakticky potvrdilo.

K tomu se žalovaný správní orgán vyjádřil tak, že podjatost úřední osoby byla spatřována v uložené výši sankce za předmětný přestupek a dále v neakceptaci omluvy z ústního jednání. Takové námitky však jsou námitkami odvolacími a nezakládají důvody domnívat se, že oprávněná úřední osoba, která o věci rozhodla na prvním stupni, byla podjatá. Z tohoto tedy nelze vyvozovat, že bylo osobou podjatou vydáno rozhodnutí, které se tímto stává nezákonným a má v důsledku vliv i na žalobou napadené rozhodnutí žalovaného.

K tomuto žalobnímu bodu soud konstatuje, že vyloučení úřední osoby z projednávání a rozhodování věci je upraveno v § 14 spr. ř. Jelikož však žalobkyně spatřuje důvod vyloučení úřední osoby nikoli v důvodech uvedených v § 14 spr. ř., nýbrž v okolnosti, která spočívá v postupu úřední osoby v řízení o projednáváné věci, kterážto okolnost sama o sobě není zákonným důvodem vyloučení, nemůže být tento žalobní bod shledán soudem důvodným. Toliko takováto okolnost totiž nemůže být důvodem k pochybnosti o nepodjatosti úřední osoby, neboť v postupu úřední osoby při projednávání konkrétní věci se projevuje samotný výkon veřejné správy. Tím není vyloučeno – ovšem žalobkyní nenamítané – posouzení nepodjatosti úřední osoby na základě okolností, k nimž došlo v souvislosti s řízením v projednáváné věci, jestliže se zřetelem na její poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o její nepodjatosti.

– 5 –

Žalobkyně sub XI. žaloby uvádí, že věcným důvodem podané žaloby je průkaznost viny žalobkyně. Sama žalobkyně již ve svých písemných omluvách naznačovala, že v rozhodném okamžiku automobil neřídila, nicméně není povinna s ohledem na blízkost k osobě řidiče jeho jméno sdělit. Závěry žalovaného ohledně nemožnosti mezi měřícím bodem rychlosti a stavějící hlídkou dopravní policie zastavit vozidlo nejsou ničím jiným než neodůvodněným verbálním tvrzením svědků-dopravních policistů. Zastavit lze kdekoliv, třeba i na magistrálním obchvatu velkoměsta. V daném směru taktéž odůvodnění napadeného rozhodnutí svědčí o ryzí účelovosti jeho závěrů a až zatvrzelé snaze usvědčení žalované bez řádného projednání v co nejkratším čase. V rozhodném okamžiku vozidlo žalovaná neřídila a jelikož bylo vozidlo řízeno jí osobou blízkou, jejíž jméno není žalovaná povinna sdělit, nemůže být bez dalšího žalovaná odpovědnou za spáchání přestupku.

K tomu se žalovaný správní orgán vyjádřil tak, že na základě ztotožnění žalobkyně při silniční kontrole a svědeckých výpovědí policistů považuje za jednoznačně prokázané, že vozidlo řídila v inkriminovanou dobu žalobkyně, nikoli jiná osoba.

Z napadeného rozhodnutí bylo zjištěno, že odvolací správní orgán v něm k těmto námitkám uvedl, že správní orgán I. stupně rozhodoval o vině odvolatelky na základě provedených důkazů, kdy z fotografie z radaru jasně vyplývá, že vozidlo tovární značky Opel Astra Caravan, RZ: ... bylo dne 7.2.2011 v 8:48 hodin změřeno v obci Kocourov ve směru jízdy na obec Horažďovice. Z fotografie z radaru je velmi dobře čitelná registrační značka vozidla. Z fotografie z radaru dále vyplývá, že vozidlo řídila žena, kdy tato jela ve vozidle sama. Poté, co bylo vozidlo změřeno radarovým měřičem rychlosti, bylo následně dané vozidlo zastaveno k silniční kontrole na autobusové zastávce za obcí Kocourov a jako jeho řidička byla dle občanského průkazu a řidičského průkazu ztotožněna odvolatelka. Tyto skutečnosti potvrzují jednoznačně i provedené svědecké výpovědi svědků policistů, kdy svědci jednoznačně konstatují, že řidička jela ve vozidle sama. Svědci pprap. Š. a pprap. R. (členové hlídky, kteří zastavovali vozidla po jejich změření) k věci shodně uvedli, že jim kolega Č. od radaru hlásil překročení rychlosti u vozidla odvolatelky a toto vozidlo bylo následně pprap. R. zastaveno. Svědci policisté Š. a R. dále shodně uvádějí, že v řidičce byla dle výše uvedených dokladů ztotožněna odvolatelka. Odvolací správní orgán dále uvádí, že výpovědi svědků policistů hodnotí jako věrohodné, kdy jde o výpovědi osob, které odvolatelku neznají, nemají žádný zájem na projednávané věci a skutečnosti, o nichž vypovídali, vnímali vlastními smysly. Výpovědi policistů Š. a R. logicky navazují na skutečnosti uvedené pprap. Č., který měření rychlosti u vozidla odvolatelky prováděl, nebyl však přítomen předmětné silniční kontrole. Odvolací správní orgán dále uvádí, že svědecké výpovědi jsou dále v souladu s dalšími podklady pro rozhodnutí i v souladu s dalšími důkazy (oznámení přestupku, foto z radaru, ověřovací list). Dále odvolací správní orgán uvádí, že vozidlu řízenému odvolatelkou byla naměřena rychlost jízdy v obci Kocourov 74 km/hod., kdy ve prospěch odvolatelky byla od naměřené rychlosti odečtena odchylka měření v hodnotě 3 km/hod., tedy vozidlo řízené odvolatelkou jelo rychlostí nejméně 71 km/hod., kdy vzhledem ke skutečnosti, že došlo k překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o více jak 20 km/hod., byla naplněna skutková podstata přestupku dle § 22 odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o přestupcích. Odvolací správní orgán považuje za podstatné uvést, že spáchání přestupku nebylo prokázano toliko na základě fotografie z radaru, neboť tento důkaz byl dále doplněn dalšími důkazy, které po kompletním vyhodnocení vedly správní orgán I. stupně k jednoznačnému závěru, že se odvolatelka přestupku kladeného jí za vinu dopustila. Tvzení odvolatelky, že vozidlo neřídila, tedy se přestupku dopustila osoba jí blízká, bylo jednoznačně vyvráceno svědeckými výpověďmi policistů Š. a R., kteří potvrzují, že řidičkou předmětného vozidla byla odvolatelka. Ohledně námitky odvolatelky, že lze zastavit kdekoli, ačkoli policista pprap. Č. uvedl, že mezi radarem a hlídkou u autobusové zastávky se zastavit nedá, odvolací správní orgán uvádí, že vzhledem ke skutečnosti, že všichni policisté, tedy obsluha radaru i hlídka u autobusové zastávky, potvrzují, že řidička jela ve vozidle sama, je vyloučeno, že by došlo k výměně řidiče v mezidobí od minutí radaru do dojezdu k hlídce, která prováděla silniční kontrolu. Dále lze považovat za vyloučené, že by došlo k případné záměně vozidla s vozidlem jiným, neboť ze svědecké výpovědi svědka Č. vyplývá, že kolegům sděloval nejen tovární značku vozidla, ale i jeho registrační značku a dále

skutečnost, že vozidlo řídí žena, která je ve vozidle sama, a dle jeho tvrzení dále mezi ním a hlídkou v dané době jiné vozidlo neprojíždělo. Vzhledem k výše uvedenému je tedy zřejmé, že správní orgán I. stupně provedl důkazy potřebné ke zjištění stavu věci, stav věci, o němž není důvodných pochybností, zjistil, tedy vydal napadené rozhodnutí striktně v souladu se zákonem, neboť spáchání přestupku bylo jednoznačně prokázáno.

V daném případě soud prověřil výše uvedené podklady pro vydání rozhodnutí a na jejich základě došel k identickému skutkovému stavu a posléze i právnímu závěru jako správní orgány. Žalobkyně rovněž zde doslovně zopakovala námitky uvedené v odvolání (jen odvolání zaměnila za žalobu, obviněnou za žalobkyni a správní orgán za žalovaného), z jejich výtek však není patrné, z jakých konkrétních skutkových a/nebo právních důvodů považuje v naznačeném ohledu napadené rozhodnutí za nezákonné. Za tohoto stavu argumentace nezbyvá soudu nic jiného než prohlásit tento žalobní bod za nedůvodný a odkázat především na kvalitně vyargumentované rozhodnutí žalovaného správního orgánu.

– 6 –

Sub *XII.* žaloby se namítá, že fotografie není průkazným materiálem, její vypovídací hodnota s ohledem na jak možnosti jejich změn, tak obecná podobnost blízkých příbuzných, nejsou přímým důkazem o vině či nevině. To, že vozidlo řídila žena, pokud to vůbec je možno prokázat, není důkazem o tom, že přestupek spáchala žalobkyně. Navíc, žalobkyně je si velice podobná s matkou i sestrou, všechny mají podobné postavy, obličejové markanty a mladistvý výraz.

K tomu soud uvádí, že fotografie ze záznamu o přestupku by sama o sobě skutečně nemohla být dostatečným důkazem o tom, že vozidlo řídila žalobkyně; v daném případě je však tato fotografie jen jedním z důkazů prokazujících vinu žalobkyně, a to důkazem nikoli hlavním, jímž jsou výpovědi policistů a oznámení o přestupku (blíže viz bod 5 odůvodnění tohoto rozsudku).

– 7 –

Žalobkyně sub *XIII.* žaloby namítá, že nebylo doloženo, zda měřicí zařízení splňovalo zákonné předpoklady stran své pravidelné údržby, kalibrace apod., tedy způsobilosti pro řádné měření.

K tomu se žalovaný správní orgán vyjádřil tak, že prokazatelnost měření rychlosti je prokázána platným ověřovacím listem k radarovému měřicí, který prokazuje, že k měření rychlosti došlo měřičem, který v inkriminované době byl k měření rychlosti vozidel způsobilý.

Ze správních spisů soud zjistil, že ve složce oznámení přestupku vyhotoveného Policií ČR a došlého správnímu orgánu I. stupně dne 18.2.2011 je u záznamu o přestupku provedeného silničním laserovým rychloměrem – přístrojem MicroDigiCam výr. č. UX 018185 doložena kopie ověřovacího listu vystaveného Českým metrologickým institutem dne 4.10.2010 pod č. 8012-OL-70210-10, podle něhož provedené zkoušky měřidla prokázaly, že předložený silniční rychloměr výr. č. UX 018185 má požadované metrologické vlastnosti a

lze jej používat v souladu s právní úpravou metrologie pro měření rychlosti silničních vozidel při kontrole dodržování maximální povolené rychlosti s tím, že doba platnosti ověření rychloměru končí dne 3.10.2011.

Soud proto nemůže akceptovat ani námitku žalobkyně, že v tomto případě nebyla doložena způsobilost měřicího zařízení pro řádné měření.

Vzhledem k uvedenému nesdílí soud ani názor žalobkyně, že napadené rozhodnutí je nezákonné (sub *V.* žaloby) a že postupem správního orgánu došlo ke zkrácení procesních práv obviněné (sub *VI.* žaloby).

Jelikož žaloba nebyla v mezích žalobních bodů shledána důvodnou, soud ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Účastníci řízení souhlasili s rozhodnutím soudu o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 1 věta první s.ř.s.).

Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný správní orgán se však práva na náhradu těchto nákladů vzdal, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 27. září 2012

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková